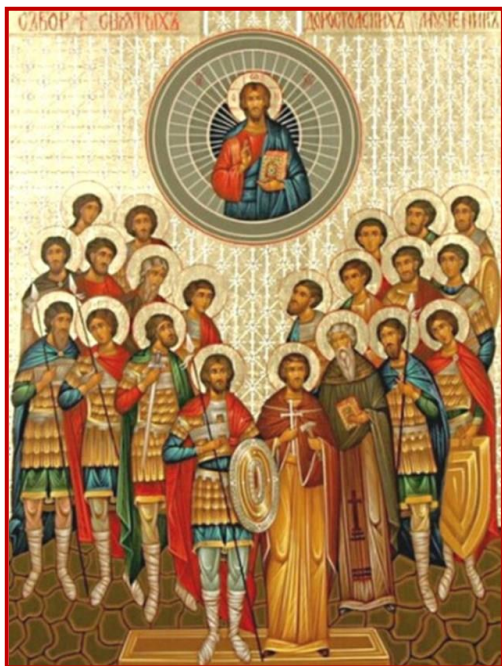

Събор на светите Доростолски мъченици

Честват се на Неделя трета след Петдесетница

Тропар на мъченици

Твоите мъченици, Господи, при своето страдание
приеха от Тебе, нашия Бог, нетленни венци, защото,
имащи Твоята подкрепа, мъчителите повалиха и
съкрушиха на демоните безсилната дързост: с
техните молитви спаси нашите души.

За Светите Доростолски мъченици и техния събор

*„И всеки, който ви убие, ще мисли, че принася Богу служба..“ (Йоан 16:2)
„Споменът за праведника е с похвали..“*

Всеки християнин знае, че мъченичеството заради Христа дарува блестящи венци на удостоените да пролеят кръвта си за Господа и така да се присъединят към сонма на онези, които в бели одежди, с оръдията на своите изтезания, предстоят пред Божия престол – безчислено множество мъченици. И нашата земя българска е облагодетелствана да приеме кръвта на много Христови угодници.

Неслучайно на 3-та неделя след Петдесетница Църквата постанови да честваеме Събора на Светите Доростолски мъченици, за да може и ние да отбележим паметта на онези, които просияха като звезди в невечерния ден на Божието царство.

Доростол – това е днешна Силистра – древен епископски център на Мизия (област, обхващаща Северна България и част от земите отвъд Дунава). Около Четвъртото столетие този район на Балканите посреща гоненията срещу християните с мъжествен отпор и дава бележити мъченици. Нещо повече – някои от тях като свети Дасий Доростолски и др. се почитат от целия християнски свят. Известни са в множество писмени паметници още от 4-ти век като мъченици за Христа и техният подвиг е вдъхновявал целия християнски свят.

За съжаление днешната християнска общност в България трябва да припомня и издирва имената и житията на 21-те доростолски светилници, но и да погледне към безпристрастните археологически доказателства – археологът Г. Атанасов по надписи и вещевени находки говори, че има над 340 мъченици от раннохристиянско време.

Ето имената на 14 от доростолските мъченици:

Започваме със свети Дасий Доростолски, тракиец по произход, честван на 20 ноември, според някои - първи мъченик в нашите земи, чието най-старо житие е запазено в Парижката

национална библиотека, широко известен в древния християнски свят. Сега частица от мощите му се покои в катедралния храм на Силистра.

Свети Емилиан, също тракиец, е изгорен жив на 18 юли 362 г., като на лобното му място е издигната епископска базилика.

Тримата братя Дадас, Максим и Квинтилиан се представят в Господа по време на Диоклетиановото гонение като са отведени от Доростол в родното им селище и са обеглавени.

Светите Пасикрат и Виталиан са войници, убити заради Христа.

Следват имената на светите Валентиниан, свети Юлий Доростолски (честван на 9 юни), свети Никандър, свети Марциан, свети Максим, свети Исихий Доростолски (честван на 15 юни), свети Калиник, свети Кирил Доростолски и много други.

Повечето от тях са напълно неизвестни извън тяснонаучните търсения, но обявяването на тяхното празнично прославление на отделен ден, точно след Неделя на всички български светии е надежда, че все пак ще се докоснем до светия подвиг на ония, които са посрамили лукавия и са се украсили с нетленните венци на славата.

Всички те, Доростолските мъченици, траки, гърци, славяни, илири, са свързани с нашата земя, тук са възнасяли молитвите си, тук са проляли кръвта си и тук е рожденият им ден в Господа – денят на тяхното мъченичество, така почитан от древните християни.

Дано ние, техните недостойни наследници, да се докоснем поне със знание до благочестивия им подвиг.

По техните молитви, Бог да ни помилва!

svetlinata-na-hrama.com

Кои са Доростолските мъченици?

Доростолската митрополия е сред първите древнопросияли епархии в българските земи. Тя води началото си от около 390 г. От района на Доростол произхождат редица мъченици, понесли мъченическа смърт през IV в. сл. Хр. За съжаление тяхната памет е потънала в забрава. Знае се твърде малко за живота и мъченическата смърт на почитаните през периода на Първата българска държава светци.

С решение на Светия Синод на 10 юли 2016 г., в град Силистра се провежда първият Събор в памет на Доростолските мъченици. Празникът е подвижен и се чества всяка година в третата неделя след Петдесетница. В Събора на Доростолските мъченици имената на светите мъченици: св. Дасий Доростолски, св. Емилиан, св. Квинтилиан, св. Дадас, св. Пасикрат, св. Виталиан, св. Валентиниан, св. Юлий, св. Никандър, св. Марциан, св. Максим, св. Исихий Доростолски, св. Калиник, св. Кирил Доростолски и др. Представяме Ви кратки сведения за някои от тях.

Св. мъченик Дасий живял през III век в крайдунавския град Доростол (днес Силистра). Жителите на града се готвили за празника на езическия бог Сатурн. Според обичая, тридесет дни преди празника те избирали красив юноша, обличали го в красиви дрехи и му оказвали царски почести, а в деня на празника го принасяли в жертва на бога.

Този път изборът паднал на св. Дасий. Като узнал това, той казал: „Ако ми е съдено да умра, по-добре да умра за Христа като християнин“. Той открито изповядал пред съгражданите си своята вяра в Христос, изобличил ги за тяхното злочестие и заблуждения и обърнал много от тях в Христа. Поради това, по заповед на императорите Диоклециан (284-305) и Максимиан (284-305), той бил обезглавен след жестоки мъчения.

Св. Дасий се празнува от Православната и от Римокатолическата църква в деня на смъртта му – 20 ноември.

Неговото житие било написано още през IV- V в. (най-старият ръкопис се съхранява в Парижката национална библиотека), а култът към мъченика придобил широка известност. Св. Дасий бил включен в Синаксара на Цариградската патриаршия, в историята на Хиероним и др. Най-ранното му изображение е в Менелогия на Василий II (XI в.). Св. Дасий се споменава в надпис от Аксиополис (дн. Черна вода в Северна Добруджа, Румъния) от VI в. заедно с мъчениците Кирин, Киндеос и Тасиус. В чест на доростолския мъченик били издигани храмове и параклиси в различни части на империята.

В края на VI в. жители на Доростол, уплашени от аваро-славянските нашествия, побягнали в Италия. Те отнесли със себе си мощите на светеца в големия град Анкона, където и днес в музея „Диоцезиано“ се пази неговият каменен саркофаг с надпис: „На това място лежи св. Дасий, пренесен от Доростол“.

Св. Емилиан, роден и живял в гр. Доростол (днешна Силистра), бил роб у един грък и изповядвал вярата на Христа Иисуса. В онова време по десния бряг на Дунава живеели славяни. Затова е твърде възможно св. Емилиан да е бил славянин.

Отстъпникът Юлиан изпратил в Доростол един жесток управител, за да подложи на мъки всички християни там, ако откажат да почитат боговете. Управителят пристигнал в града и при първата си среща с гражданите запитал: „Кои са тук християни?“ Гражданите били изплашени от мъката за жестокостта на управителя. Затова отговорили, че измежду тях няма нито един християнин – всички се кланят на боговете. Във възторг от мисълта, че само името му е разсеяло християнската вяра в Доростол, надменният управител дал разкошно угощение на гражданите. Тежко било за блажения Емилиан да слуша самохвалството на един езичник и да вижда, че липсата на твърдост у християните се обръща в позор за християнството. И ето, когато управителят пирувал, той взел чук, отишъл и строшил идолите.

Поклонниците на езичеството не знаели кой е изпочупил идолите им. По подозрение те заловили един невинен земеделец. Като чул за това, Емилиан се явил при защитниците на боговете и им заявил: „Аз строших вашите силни богове!“ Той бил хванат и заведен при управителя.

Управителят издал строга заповед: Градоначалникът да внесе в полза на царската хазна един фунт сребро, загдето държи у себе си слуга, непокорен на боговете, а от гражданите изискал да внесат фунт злато, загдето казали, че между тях няма християни. Той заповядал още Емилиан да бъде изгорен в огън.

Вън от града, на брега на Дунава, била приготвена и запалена голяма клада. В нея хвърлили мъченика. Чрез жената на управителя, която била тайна християнка, християните получили разрешение да погребат тялото на мъченика, пострадал на 18 юли 362 г.

Мъжеството на св. Емилиан въодушевило с твърдост и другите християни, които дотогава се криели от страх. Свирепият управител погубил мнозина от тях.

На брега на р. Дунав, върху лобното място на св. Емилиан, е издигната епископска базилика и епископска резиденция.

Светите мъченици Дадас, Максим и Квинтилиан пострадали при император Диоклециан (284-305), при заповедта да принесат жертви на езическите богове.

Управителите на град Доростол организирали пищни тържества, на които присъствали жители не само на града, но и на околните селища.

Когато честванията свършили, някой издал на императора, че тримата братя – Дадас, Максим и Квинтилиан не се подчиняват на заповедите на императора. За тях били изпратени войници, които уловени светците по време на молитва и ги довели на съд.

Управниците разпитали братята, които изповядвали смело християнската вяра. Тогава управителят предложил на свети Максим да стане жрец на бога Зевс. Но той изобличил Зевс и отново изповядал Истинския Бог.

Управителят се опита да склони Дадас и Квинтилиан, но те отвърнали, че ще последват своя брат. Мъчениците били изпратени в затвора и там се молили за спасението на душите си. В полунощ, когато светиите спели, дяволът му се яви, за да ги изкуши. Но когато те се събудили, видели ангел, който им казал да не се страхуват и, че тяхната надежда ще ги отведе до Бога. На следващата сутрин, Тарквиний (управителят) казал на братята, че боговете в сън са му открили волята си да убие братята, ако те не признаят идолите. Мъчениците отговорили, че Господната воля е те да загинат в Негово име.

След няколко дни на изтезания и разпити мъчениците били осъдени на смърт. Били отведени в родното им селище и там обезглавени (+ 286).

Мъчениците Пасикрат и Валентин произхождат от мизийския град Доростол. Те били войници по време на управителя Авсолан. Пасикрат бил на 22 години, а Валентин на 30 години.

Когато започнали преследванията на християни, Пасикрат и Валентин открито изповядвали вярата си в Христос. По време на процеса мъченик Пасикрат заплюл идола на Аполон и отказал да принесе жертва.

Братът на св. Пасикрат го молел да принесе привидно жертва на идолите и така да се спаси. Но мъченикът сложил ръка върху огъня на олтара и казал: „Тялото е смъртно и изгаря в огъня. Душата е безсмъртна и презира всички видими мъки“.

Мъченик Валентин също заявил готовността си да страда за Христа.

Когато мъчениците били отведени за изпълнение на наказанието, били следвани от майката на св. Пасикрат, която увещавала сина си да не се страхува от смърт в името на Христос. Двамата мъченици били обезглавени(+ 288).

Източници:

Атанасов Г. За личността, мъченическата смърт и мощите на св. Дазий Доростолски / 20 ноември 303 г. // ДК. 2002. Кн. 11. С. 8-17;

Св. Дазий Доростолски – първият Христов мъченик в българските земи // Църковен вестник. С. 2002. № 10

Жития на светиите. Синодално издателство, С. 1991

<http://days.pravoslavie.ru/Life/life2572.htm>

<http://www.pravenc.ru/>

препечатано от dobrotoliubie.com

2022 г.